

Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter om ändring i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:9) om bilagan till examensbevis

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6–8 §§ i [förordningen \(2007:1244\) om konsekvensutredning vid regelgivning](#).

Bakgrund

I 6 kap. 10 a § högskoleförordningen (1993:100) anges att det till examensbeviset ska bifogas en bilaga som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet. Denna bilaga följer en internationell mall för *Diploma supplement* som har tagits fram gemensamt av Europeiska kommissionen, Europarådet och UNESCO. Mallen består av en ingress samt åtta rubriker.¹ Sverige har genom Lissabonkonventionen² och inom ramen för samarbetet Europass³ åtagit sig att implementera bilagan till examensbeviset.

I bilaga 1 till Universitets- och högskolerådets (UHR) nuvarande föreskrifter (UHRFS 2013:9), anges de rubriker som finns i den internationella mallen. I samma bilaga 1 finns även en beskrivning av det svenska systemet för högskoleutbildning, som ska in under rubrik 8.

Det finns även allmänna råd om innehållet i bilagan till examensbeviset.

¹ Se www.enic-naric.net och http://ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIV_952782.pdf

² Lissabonkonventionen: Konvention om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen, Lissabon den 11 april 1997.

³ Europass: Europaparlamentets och rådets beslut nr 2241/2004/EG av den 15 december 2004 om en enhetlig gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer om meriter (Europass).

A Allmänt

1.Syftet med reglerna

I texten nedan beskrivs föreslagna ändringar i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:9) om bilagan till examensbevis och de allmänna råden till dessa föreskrifter.

1.a Ändringar i föreskrifterna (UHRFS 2013:9)

UHR föreslår följande ändringar i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:9) om bilagan till examensbevis:

- *dels* att bilaga 1 ska ha en ny lydelse,
- *dels* att 2 § och bilaga 2 ska upphöra gälla,
- *dels* att rubriken närmast före 2 § ska utgå.

Förklaringar till ändringar i bilaga 1 i föreskrifterna:

- *Den internationella mallen är ändrad – därför behöver bilaga 1 ändras.*

Den 28 juni 2019 publicerades en reviderad internationell mall för Diploma supplement med nya rubriker och en ny ingress: "Revised template for the Diploma Supplement".⁴

UHR föreslår därför ändringar i UHR:s föreskrifter genom nya rubriker och en uppdaterad ingress i bilaga 1.

- *Informationstext får inte finnas i föreskrifter – därför flyttas vissa delar av nuvarande bilaga 1 till kommentarerna i de allmänna råden.*

Med hänsyn till vad som anges i handboken *Myndigheternas föreskrifter, Handbok i författningsskrivning* (Ds 1998:43 sid. 22)⁵, föreslår UHR att avsnittet där det svenska systemet för högskoleutbildning beskrivs, "The Swedish Higher Education System (according to legislation after 1 January 2007)", tas bort från UHR:s föreskrifter i bilaga 1 och i stället återges i de allmänna råden.

⁴ Se www.enic-naric.net och http://ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIV_952782.pdf

Se Paris Communiqué, Paris 25th May 2018, samt Diploma Supplement Revision Final report, Advisory group 4). Den 28 juni 2019 antogs "Revised Template for the Diploma Supplement" med "Outline Structure for the Diploma Supplement" inom Lissabonkonventionen.

⁵ Författningssamlingarna skall i princip reserveras för myndigheternas regler och alltså hållas fria från annat material, t.ex. material som har tagits fram för utbildning, information eller rådgivning (lag- eller förordnings-texter, rättsfallsreferat eller andra tolkningar av gällande rätt, kommentarer m.m.). Detta framgår av 29 § författningssamplingsförordningen, se sid 22 bilaga 1. Myndigheterna får givetvis inte kringgå denna bestämmelse genom att t.ex. ta in informationsmaterial eller liknande i bilagor till sina författningar.

Förklaring till ändringar i § 2 och bilaga 2 i föreskrifterna:

- *Föreskrifter om bilaga till examensbevis för äldre examina bör upphävas.*

I bilaga 2 till föreskrifterna anges hur examensbilagan ska vara utformad för de examina som utfärdas enligt bestämmelserna i högskoleförordningen som var gällande före den 1 januari 2007. Enligt tidigare remissvar från 2017⁶ var det få examina som utfärdades enligt de bestämmelserna och de förväntades bli färre efter 2020.

UHR föreslår därför att 2 § och bilaga 2 upphävs. Den nuvarande lydelsen av bilaga 2 kan användas som stöd vid utfärdande av examina enligt de äldre bestämmelserna.⁷ UHR:s föreskrifter kommer således endast att reglera examensbilagan för de examina som är utfärdade enligt bestämmelserna i högskoleförordningen i dess lydelse från och med den 1 januari 2007.

1.b. Ändringar i de allmänna råden

UHR föreslår följande ändringar av de allmänna råden om bilagan till examensbevis.

Förklaring till ändringar i de allmänna råden:

- *Den internationella mallen är ändrad – därför behöver de allmänna råden ändras*

I "Revised template for the Diploma Supplement" finns nya rubriker samt vissa ändringar i skrivningarna som förklarar vilken information som ska anges under de olika rubrikerna.⁸

UHR föreslår därför ändringar genom nya rubriker i de allmänna råden. (De allmänna råden från 2019 är redan anpassade till de beslutade ändringarna av vilken information som ska anges under respektive rubrik.)

- *Informationstext får inte finnas i föreskrifter – därför flyttas vissa delar av nuvarande bilaga 1 i föreskrifterna till kommentarerna i de allmänna råden.*

⁶ Förslag till föreskrifter om ändring i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:9) om bilagan till examensbevis, dnr 4.1.2-01047-2016

⁷ Dessa föreskrifter kommer fortsatt ligga på uhr.se.

⁸ http://ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIV_952782.pdf

Med hänsyn till vad som anges i handboken *Myndigheternas föreskrifter, Handbok i författningsskrivning* (Ds 1998:43 sid. 22) föreslår UHR att avsnittet där det svenska systemet för högskoleutbildning beskrivs tas bort från UHR:s föreskrifter i bilaga 1 och att användningen av UHR:s beskrivning av svensk högskoleutbildning i stället får status av ett allmänt råd (under rubrik 8). I kommentaren till det allmänna rådet finns information om att beskrivningen numer ligger som nationell standardtext i Ladok.

- *Ändringar i "The Swedish Higher Education System (according to legislation after 1 January 2007)"*

Vissa korrigeringar och andra förtydligande ändringar har gjorts i "The Swedish Higher Education System (according to legislation after 1 January 2007)". Bland annat finns nu en infogad tabell som visar på svenska examina och deras ramverksnivåer. För mer detaljerad information om ändringar, se punktlista nedan.

- *Generella uppdateringar av de allmänna råden*

De allmänna råden har uppdaterats i bilaga 2 med ett antal nya examina (för information som ska in under rubrik 5.2), samt med korrigerade länkar och andra mindre redaktionella ändringar. För mer detaljerad information om ändringar, se punktlista nedan.

1.c Samtliga ändringar i form av punktlista/checklista

Föreskrifterna (UHRFS 2013:9):

- I bilaga 1 har ingressen anpassats till den nya internationella mallen.
- I bilaga 1 har rubrikerna 1.1, 1.2., 1.3., 3, 3.1., 3.2., 4, 4.2., 4.3., 4.4. och 5.2 anpassats till den nya internationella mallen.
- I bilaga 1 har avsnittet "The Swedish Higher Education System (according to legislation after 1 January 2007)" som anges under rubrik 8 tagits bort och flyttats till de allmänna råden.
- Den 2 § i föreskrifterna och bilaga 2 upphävs.

De allmänna råden:

- **Kapitel 1. Inledning:**
Uppdateringar och redaktionella ändringar.
- **Kapitel 2. Allmänna råd med kommentarer om bilagan till examensbeviset:**
 - Uppdateringar och redaktionella ändringar.

- *Kapitel 2.2:*
Rubrikerna 1.1, 1.2, 1.3., 3, 3.1., 3.2., 4, 4.2., 4.3., 4.4. och 5.2 har anpassats till den nya internationella mallen.
- *Kapitel 2.2 (rubrik 2.5):*
Ändring i form av en tillagd exempelmening.
- *Kapitel 2.2 (rubrik 3.3):*
a) Text har flyttats från kommentar och stödtext under allmänt råd 1 till kommentar och stödtext för allmänt råd 2, 3 och 4.
b) Ändring i allmänt råd 4 samt i kommentarer och stödtext.
- *Kapitel 2.2 (rubrik 5.1):*
Ändring i form av en tillagd exempelmening.
- *Kapitel 2.2 (rubrik 6.2):*
Ändring i form av en tillagd nationell standardtext under kommentar och stödtext till allmänt råd, på grund av ny verifieringstjänst i Ladok.

- *Kapitel 2.2 (rubrik 7.2 och 7.3):*
a) Ändring i allmänt råd 2 och påföljande kommentar under rubrik 7.2.
b) Ändring i allmänt råd och påföljande kommentar under rubrik 7.3.
- *Kapitel 2.2 (rubrik 8):*
Nytt allmänt råd om att högskolan bör använda den beskrivning av högskoleutbildning som UHR har tagit fram och tillägg av information under påföljande Kommentar och Stödtext, under rubrik 8. Borttagning av en nationell stödtext som hänvisade till en bilaga (beskrivningen av svensk högskoleutbildning ligger numer integrerad i Ladok).

- **Kapitel 2.3 (bilagor):**
 - *Ny bilaga 1* i och med att "The Swedish Higher Education System (according to legislation after 1 January 2007)" nu återges i kommentaren till de allmänna råden under rubrik 8.
 - Övrig anpassning av numrering på bilagor.

- *Bilaga 1. "The Swedish Higher Education System (according to legislation after 1 January 2007)":*
 - Under stycket *Quality Assurance* anges UKÄ:s medlemskap i ENQA och Högskoleverket har lagts till som ansvarig myndighet för kvalitetssäkring före 2013.
 - Under stycket *Access and admission* har grundläggande behörighet för vissa yrkesexamina lagts till. Särskild behörighet för studier på forskarnivå har tagits bort, eftersom särskild behörighet för studier inom alla nivåer tas upp i första stycket under *Access and admission*.

- Under stycket *Qualifications* har en ny tabell som beskriver högre utbildning i Sverige efter 2007 i relation till ramverksnivåer tagits fram och inkluderats.
- Tillägg av "credits" efter ECTS på ett flertal ställen.
- *Bilaga 2. Texter till rubrik 5.2. Access to a regulated profession (if applicable):*
 - Ändrad rubrik.
 - Följande examina har lagts till i bilagan: Hippologexamen 180 hp, Lantmästerexamen 180 hp, Sjöingenjörsexamen, Sjökaptenexamen, Trädgårdsingenjörsexamen 180 hp, Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 (KPU, 1-2 undervisningsämnen, 180-225 hp), Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan (KPU, 1 undervisningsämnen, 210 hp) samt Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.
 - Ändring från "credits" till "hp" i Tandhygienistexamen 120 credits och Tandhygienistexamen 180 credits.
- *Bilaga 3. Bestämmelser och andra informationskällor:*
 - Uppdatering av länkar och hänvisningar.

2. Alternativa lösningar och effekter av utebliven reglering

Alternativet att inte införa de föreslagna ändringarna skulle resultera i att den svenska bilagan till examensbevis inte följer den internationella mall som har tagits fram av Europeiska kommissionen, Europarådet och UNESCO och som Sverige har förbundit sig att följa. Ett Diploma supplement som inte följer den internationella mallen kan försvåra erkännande av svenska examina och därmed mobilitet för studenter och arbetskraft.

3. Vilka berörs?

De föreslagna föreskrifterna och allmänna råden vänder sig till universitet och högskolor som utfärdar bilagor till examensbevis.

Studenter och mottagare av bilagan till examensbevis (till exempel arbetsgivare och lärosäten) berörs.

Ladokkonsortiet berörs såsom ansvarig för drift och förvaltning av Ladoksystemet, som är det system där bilagan till examensbevis skapas.

4. Bemyndiganden för UHR:s beslut

I 6 kap. 10 a § högskoleförordningen (1993:100) anges att det till examensbeviset ska bifogas en bilaga som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet. Universitets- och högskolerådet får enligt samma bestämmelse meddela närmare föreskrifter om vad bilagan ska innehålla.

5. Kostnader och andra konsekvenser

De föreslagna ändringarna bedöms inte medföra några kostnadsmässiga konsekvenser.

6. Regleringen och Sveriges skyldigheter som EU-medlem

Regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Eftersom Diploma supplement ska utfärdas till samtliga studenter och innehållet är reglerat finns det inga konsekvenser för kvinnor respektive män.

7. Tidpunkt och informationsinsatser

De nya föreskrifterna och allmänna råden föreslås träda i kraft DD MM 2022.

Det kommer att finnas behov av att informera universitet och högskolor om regleringen, bland annat i form av en samordnad informationsinsats från UHR och Ladokkonsortiet

B Kommuner och regioner

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

C Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

D Samråd

Vid framtagandet av förslaget har UHR samrått med Ladokkonsortiet och Rådgivningscentrum för Yrkeskvalifikationsdirektivet (UHR) i Sverige.

E Kontaktperson

Eventuella frågor om konsekvensbeskrivningen besvaras av utredarna Yolanda Brännström och Petra Nord via e-postadress: diplomasupplement@uhr.se.